

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.371.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11151 Pana Posła Marcina Józefaciuka, „w sprawie wpływu tzw. tablicy alimentacyjnej na system świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz przewidywane skutki społeczne i finansowe”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie informuję, że zagadnienia dotyczące alimentów na dzieci oraz sposobu ich ustalania, uregulowane w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, Kodeksie postępowania cywilnego oraz ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1428) oraz kwestie dotyczące wywiązywania się rodziców z obowiązku płacenia alimentów należą do właściwości Ministra Sprawiedliwości.

Projekt tablic alimentacyjnych jest dokumentem pozbawionym charakteru aktu prawnego i z tego względu nie wymagał konsultacji międzyresortowych. Niemniej, z uwagi na niewątpliwy wpływ, jaki ich stosowanie wywiera na koszt świadczeń realizowanych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej włączył się w kontaktach roboczych z Ministrem Sprawiedliwości w proces analizy tablic pod tym kątem.

Wskazane w pytaniach Pana Posła czynniki takie jak potencjalny wzrost liczby rodziców, którzy utracą zdolność regulowania alimentów zgodnie z wyrokiem sądu, czy motywacja osób zobowiązanych do alimentacji do utrzymania legalnego zatrudnienia lub rezygnacji z niego w obawie przed nadmiernym obciążeniem egzekucją komorniczą będą miały wpływ na prognozę skutków finansowych wdrożenia tablic, w tym między innymi na wydatki związane z realizacją świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kwestie takie jak ustalenie alimentów, płacenie alimentów i ich egzekucja, długi alimentacyjne i zjawisko niealimentacji, a także skuteczność działania komorników sądowych (będących, co do zasady, organami właściwymi w kwestii egzekucji alimentów), należą do właściwości Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości jest też właściwy w zakresie danych statystycznych dotyczących liczby dzieci, wobec których rodzice nie wywiązują się z obowiązku płacenia alimentów oraz stanu zadłużenia z tego tytułu.

Według danych za I kwartał 2025 r. przeciętna miesięczna liczba odbiorców świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosiła 150,5 tys.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają prace nad zmianą regulacji dotyczących mechanizmu waloryzacji kwoty kryterium dochodowego, które uprawnia do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Do Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu skierowano wniosek o wpisanie do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów projektu ustawy nowelizującej m.in. ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Projekt wprowadza mechanizm corocznej waloryzacji kwoty kryterium uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Obecnie wniosek oczekuje na rozpatrzenie.

Kwotę maksymalnej miesięcznej wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego od 1 października 2024 r. podwojono z 500 zł do 1000 zł miesięcznie, tak aby – zgodnie z zasadą pomocniczości państwa oraz uwzględniając dobro dzieci – swoją wysokością była zbliżona do orzekanych przez sądy alimentów.

Na koniec I kwartału 2025 r. liczba świadczeniobiorców otrzymujących tylko częściowe świadczenie (tj. odbiorców świadczeń z funduszu alimentacyjnego, którym zasądzono alimenty w kwocie przekraczającej maksymalną wysokość tych świadczeń, czyli 1 tys. zł miesięcznie) sięgnęła 2,9 tys.

Trzeba podkreślić, że celem świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie jest finansowanie pełnej wysokości alimentów niepłaconych przez rodzica ani przejęcie przez budżet państwa rodzicielskiego obowiązku wywiązywania się z alimentów na rzecz dzieci, tylko - zgodnie z zasadą pomocniczości - wsparcie osób uprawnionych do alimentów, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Cel ten realizowany jest poprzez wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego na warunkach określonych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z kolei zasady ustalania alimentów płaconych przez rodzica na dziecko określają przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości. Jednym z istotnych czynników mających wpływ na ich wysokość są możliwości zarobkowe i sytuacja majątkowa zobowiązanego rodzica.

W związku z powyższym, kryterium ustalania przez sądy, w oparciu o przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, wysokości alimentów w danym przypadku nie powinna być maksymalna wysokość świadczeń, jaką z funduszu alimentacyjnego, na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, może przyznać gmina.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Małgorzata Baranowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/